

Příloha 1: Náborový leták

Jste žena či muž nebo partnerský pár a prošli jste zkušeností **PORODU MRTVÉHO MIMINKA?**

Zúčastněte se výzkumu.

Koho hledáme?

Jedince nebo partnerské páry **starší 18 let**, kteří prošli zkušeností porodu mrtvého miminka a u nichž od této zkušenosti uplynulo **více než 12 měsíců**.

V čem účast spočívá?

Absolvování cca **45 minut trvajících rozhovoru** týkajícího se Vašeho prožívání v situaci porodu mrtvého miminka.

Realizátor výzkumu:

Bc. Sylvie Krystlová
Studentka psychologie, FF UK
sylviekrystlova@seznam.cz

Vedoucí výzkumu:

MUDr. Antonín Šebela, Ph.D.
Vedoucí Centra perinatálního
duševního zdraví, NUDZ

KATEDRA
PSYCHOLOGIE
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova

Perinatal

NU^DZ
NÁRODNÍ ÚSTAV
DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ

Autorem ilustrace je Katie Martin.

Příloha 2: Informovaný souhlas s účastí ve výzkumu

Informovaný souhlas s účastí ve výzkumu a se zpracováním osobních údajů

Realizátor výzkumu: *Bc. Sylvie Krystlová*
studentka
(Katedra psychologie, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova)
Kontaktní e-mail: sylviekrystlova@seznam.cz

Vedoucí výzkumu: *MUDr. Antonín Šebela, Ph.D.*
psychiatr a výzkumný pracovník, vedoucí Centra perinatálního duševního zdraví NUDZ
(Klinika psychiatrie a lékařské psychologie 3. LF UK a NUDZ)

Informace o výzkumu:

Dobrý den,

tato výzkumná studie nesoucí název **Prožívání matek a otců při porodu mrtvého dítěte** je realizována studentkou katedry psychologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Bc. Sylvii Krystlovou, a je součástí její diplomové práce. Vedoucím práce i tohoto výzkumného projektu je MUDr. Antonín Šebela, Ph.D., vedoucí Centra perinatálního duševního zdraví při Národním ústavu duševního zdraví. Tento výzkumný projekt byl schválen Komisí pro etiku ve výzkumu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy.

Cílem tohoto výzkumu je popsat, jak vypadá prožívání matek a otců v situaci porodu mrtvého dítěte. Konkrétně je hlavním záměrem zmapovat, jak matky a otcové prožívají období oznámení zprávy o úmrtí dítěte, přes porod samotný, až po prvotní období vyrovnávání se se ztrátou dítěte.

Výsledky výzkumu přispějí k porozumění složité a výzkumem stále opomíjené problematice perinatální ztráty, konkrétně situaci porodu mrtvého dítěte. Téma prožívání rodičů v situaci porodu mrtvého dítěte bude díky této výzkumné práci zprostředkováno odborně, ale i laické veřejnosti.

Vaše účast ve výzkumu je zcela dobrovolná a můžete ji po celou dobu trvání výzkumu bez udání důvodu ukončit. Přečtěte si prosím pečlivě následující informace, na jejichž základě se rozhodnete, zda se dané výzkumné studie chcete účastnit.

Průběh výzkumu:

V rámci realizace výzkumu s Vámi bude veden **1 výzkumný rozhovor** trvající cca **45 minut**. Místo a způsob setkání byly zvoleny s ohledem na Vaši preferenci, kterou jste vyjádřil/a v předchozí e-mailové komunikaci s realizátorkou výzkumu po předběžném vyjádření Vašeho zájmu o účast ve výzkumu.

Otázky rozhovoru se budou konkrétně týkat následujících oblastí:

- Vašeho prožívání oznámení zprávy o úmrtí miminka
- Vašeho prožívání porodu/porodního období mrtvého miminka
- Vašeho prožívání časně poporodního období
- Vašeho prožívání prvotního vyrovnávání se se ztrátou miminka
- přístupu personálu k Vám, k Vašemu miminku, popř. k Vašemu partnerovi či partnerce v situaci porodu mrtvého miminka
- podpory sociálního okolí, které se Vám v situaci porodu mrtvého miminka dostávalo

V úvodu rozhovoru od Vás budou také prostřednictvím krátkého dotazníku zjišťovány základní demografické údaje, a to: pohlaví, věk, úroveň dosaženého vzdělání. Dále od Vás budou zjišťovány základní faktické údaje týkající se porodu mrtvého dítěte, a to: doba uplynulá od ztráty dítěte, způsob porodu dítěte, pořadí mrtvě narozeného dítěte ve vztahu k dalším případným potomkům (např. prvorozenost), rodinný stav v době porodu, přítomnost u porodu (pouze u otců), přítomnost partnera u porodu (pouze u matek).

Je důležité, abyste věděl/a, že pokud nebudete chtít v rámci dotazníku či rozhovoru odpovědět na jakoukoliv otázku, bude Vaše přání respektováno. Pokud byste se rozhodl/a, že už nechcete v dotazníku či rozhovoru dále pokračovat, bude Vaše účast ve výzkumu ukončena. Z tohoto ukončení pro Vás neplynou žádné postihy.

V rámci snahy o co nejpřesnější záznam Vámi řečených informací, bude výzkumný rozhovor **nahráván na audiozařízení**. Tato nahrávka bude sloužit výlučně pro přepis rozhovoru do textové podoby. V rámci přepisu budou všechna data anonymizována – tzn. budou změněny informace, které by Vás mohly jakkoliv identifikovat. Audionahrávky budou uchovávány po dobu trvání výzkumu na externím disku a bude k nim mít přístup pouze realizátorka výzkumu. Po skončení výzkumu budou audionahrávky smazány.

Možná rizika plynoucí z účasti ve výzkumu:

V rámci znovuotevírání citlivého tématu porodu mrtvého miminka, kterým jste prošel/prošla, se mohou v průběhu výzkumu i po jeho skončení objevit na Vaší straně nepříjemné emoce.

Toto riziko bude snižováno především skrze kompetentní vedení výzkumného rozhovoru realizátorkou výzkumu. V případě, že nebudete chtít odpovídat na jakoukoliv otázku, bude Vaše přání respektováno. Pokud byste dále pokračovat, bude Vaše účast ve výzkumu neprodleně ukončena. Z tohoto ukončení pro Vás neplynou žádné postihy.

V případě vynoření se intenzivních emocí v průběhu či ihned po skončení rozhovoru Vám může se zpracováním těchto emocí pomoci realizátorka výzkumu, která je zároveň aktuálně frekventantkou výcviku komplexní krizové intervence. Po skončení rozhovoru (či kdykoliv v průběhu rozhovoru, v případě potřeby) Vám realizátorka výzkumu předá kontakty na krizové linky a krizová centra, kam se můžete obrátit, pokud budete mít pocit, že jsou Vaše emoce příliš akutní a intenzivní. Budou Vám také předány kontakty na organizace pracující s rodiči v situaci perinatální ztráty, na které se můžete obrátit pro další podporu.

Možné benefity plynoucí z účasti ve výzkumu:

Z účasti na tomto výzkumu pro Vás neplyne žádná přímá finanční či jiná odměna. Účastí na výzkumu přispějete k rozšíření poznání v oblasti prožívání žen a mužů v situaci porodu mrtvého dítěte zejména v českém kontextu. Tato práce bude přístupná odborně, ale i laické veřejnosti – díky ní se mohou rodiče procházející stejnou situací, kterou jste prošli Vy, seznámit s tím, co mohou prožívat v takovéto situaci jiní rodiče.

Inkluzivní a vylučovací kritéria účasti na výzkumu:

Výzkumu se můžete zúčastnit, pokud **splňujete všechna** následující kritéria:

- a) Jste starší **18 let**.
- b) Od Vámi prožité zkušenosti porodu mrtvého dítěte uplynula doba delší než **1 rok**.
- c) Porodní hmotnost dítěte činila více než **500 g** nebo gestační stáří dítěte v době jeho porodu činilo více než **22 týdnů**.
- d) Zpráva o úmrtí dítěte Vám byla sdělena **před** započetím samotného porodu, tzn. dítě nezemřelo v průběhu porodu ani časně po něm.

Výzkumu byste se neměl/a účastnit, pokud si myslíte, že by Vás konverzace o daném prožitku mohla výrazně či dlouhodobě rozrušit.

Ochrana Vámi poskytnutých osobních informací:

Výzkumník nebude spolu s rozhovory shromažďovat žádné informace, které by Vás mohly identifikovat.

Shromažďované demografické údaje (pohlaví, věk, úroveň dosaženého vzdělání), které budou s daty z rozhovoru propojeny, jsou pouze velmi obecné, a nebude tedy možné Vás na základě nich identifikovat. Shromažďované faktické údaje týkající se porodu mrtvého dítěte budou následně v rámci výzkumu uváděny pouze souhrnně a nebudou vzájemně propojovány a vztahovány k jednotlivým účastníkům. Ani na základě těchto dat Vás tedy nebude možné identifikovat.

Nahrávky rozhovorů budou sloužit výhradně pro přepis rozhovorů do textové podoby a budou uchovávány na externím disku, ke kterému bude mít přístup pouze realizátorka výzkumu. Po ukončení výzkumu budou tyto nahrávky smazány.

Písemné přepisy nahrávek rozhovorů budou anonymizovány – tzn. nebude možné Vás na základě nich jakkoliv identifikovat. Vaše jméno bude v rámci přepisu změněno na pseudonym, stejně tak budou změněny veškeré další Vámi sdělené údaje, které by mohly vést k přímé identifikaci Vaší osoby. Anonymizovaná data budou sdělena pouze s vedoucím výzkumné práce.

Veškerá získaná data budou využita výhradně pro účely diplomové práce realizátorky výzkumu, popřípadě budou sloužit k následné odborné prezentaci výsledků samotného výzkumu.

Vaše účast na této výzkumné studii je zcela dobrovolná. V jakékoliv její fázi se můžete rozhodnout svou účast ukončit. Z takového ukončení pro Vás neplynou žádné postihy. Právo na ukončení Vaší účasti si vyhrazuje také realizátorka výzkumu, a to pro případ, že by byla celá studie zastavena nebo by v průběhu výzkumu bylo zjištěno, že nesplňujete inkluzivní kritéria popsaná výše v sekci „Inkluzivní a vylučovací kritéria účasti na výzkumu“ či by Váš psychický stav neumožňoval pokračování ve výzkumném rozhovoru.

Pokud budete mít či již máte k průběhu výzkumu jakékoliv otázky, kontaktuje prosím realizátorku výzkumu přes e-mailovou adresu uvedenou v záhlaví tohoto tiskopisu. Pokud budete mít v průběhu výzkumného rozhovoru jakékoliv další dotazy, obraťte se na realizátorku výzkumu osobně.

Souhlas účastníka výzkumu:

Přečetl/a jsem si podrobně všechny výše uvedené informace a dobrovolně souhlasím s účastí v této výzkumné studii. Jsem seznámen/a s tím, že se mohu zároveň rozhodnout ve své účasti ve výzkumu kdykoliv nepokračovat. Souhlas s účastí ve výzkumu **stvrzuji ústně** na začátku výzkumného rozhovoru.

Příloha 3: Demografický a faktický dotazník

V rámci tohoto krátkého dotazníku, který má dvě části, Vás poprosím, abyste nejprve zodpověděl/a stručné demografické údaje týkající se Vaší osoby a následně také základní faktické údaje týkající se Vaší zkušenosti s porodem mrtvého miminka. Pokud pro Vás některá z otázek nebude srozumitelná či budete mít pocit, že na ni nedokážete odpovědět, neváhejte se na mě obrátit.

Zde prosím nejprve uveďte Vaše identifikační číslo:

I. část: DEMOGRAFICKÝ DOTAZNÍK

V následujících několika otázkách Vás poprosím, abyste zodpověděl/a základní demografické údaje týkající se Vaší osoby.

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- Žena
- Muž

2. Jaký je Váš věk?

(Uveďte prosím v letech.)

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní
- Středoškolské/Střední odborné
- Vyšší odborné
- Vysokoškolské

II. část: DOTAZNÍK TÝKAJÍCÍ SE PORODU MRTVÉHO DÍTĚTE

V následujících několika otázkách Vás poprosím, abyste zodpověděl/a základní faktické údaje týkající se Vaší zkušenosti s porodem mrtvého miminka. Pokud nebudete chtít na některou z otázek odpovědět, můžete ji prostě přeskočit.

Jak dlouhá doba uplynula od porodu mrtvého miminka?

(Uveďte prosím v letech, případně v měsících.)

Jaký byl způsob porodu mrtvého miminka?

- Spontánní vaginální
 - Indukovaný (vyvolávaný) vaginální
 - Císařským řezem
 - Jiné:
-

Jaké bylo pořadí mrtvě narozeného miminka (ve vztahu k Vaším dalším případným potomkům)?

- Prvorozené
- Druhozené
- Třetírozené či později narozené

Jaký byl Váš rodinný stav v době porodu mrtvého miminka?

- Nezadaná/Nezadaný
 - V partnerském vztahu
 - V manželství
 - Jiné:
-

*Následující otázku prosím zodpovězte pouze v případě, že jste **žena**:*

Pokud jste uvedla v předchozí otázce, že jste v době porodu mrtvého miminka byla v partnerském vztahu či v manželství, byl Váš partner či manžel přítomen u porodu mrtvého miminka?

*(Tuto otázku prosím zodpovězte pouze v případě, že jste **nezvolila** v předchozí otázce možnost „Nezadaná“.)*

- Ano
- Ne

*Následující otázku prosím zodpovězte pouze v případě, že jste **muž**:*

Byl jste přítomen u porodu mrtvého miminka?

- Ano
- Ne

Příloha 4: Znění rozhovoru

ŽENY:

Dobrý den,

jmenuji se Sylvie Krystlová, jsem studentkou 3. ročníku magisterského studia psychologie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a jsem také realizátorkou výzkumné studie nesoucí název Prožívání matek a otců v situaci porodu mrtvého dítěte, jejímž vedoucím je MUDr. Antonín Šebela, Ph.D.

Ráda bych Vám nejprve vyjádřila upřímnou lítost nad těžkou zkušeností a ztrátou, kterou jste musela projít. Zároveň bych Vám chtěla poděkovat, že jste se rozhodla tuto svou zkušenost sdílet a že jste se rozhodla zúčastnit této studie, neboť Vaše zkušenosti pomohou skrze tuto studii zprostředkovat téma prožívání žen při porodu mrtvého dítěte odborné i laické veřejnosti.

Zhruba 45 minut spolu teď budeme hovořit na téma týkající se Vašeho prožívání v situaci oznámení zprávy o úmrtí miminka a Vašeho prožívání porodu samého. Budeme spolu také hovořit o tom, jak jste prožívala časné poporodní období a jak jste prožívala první dny následující po ztrátě miminka.

Pokud byste nechtěla na některou z otázek odpovědět, bude Vaše přání respektováno. Pokud byste zároveň kdykoliv v průběhu rozhovoru zjistila, že je pro Vás příliš těžké o dané zkušenosti mluvit a nechtěla byste dál v rozhovoru pokračovat, můžeme rozhovor kdykoliv ukončit.

Tento rozhovor bude nahráván. Audiozáznam slouží výhradně k co nejpřesnějšímu převedení Vámi sdělených informací do psané podoby – tyto převedené informace budou anonymizovány tak, aby nebyla možná Vaše identifikace. K audiozáznamu budu mít přístup pouze já, realizátorka výzkumu. Tento záznam bude po ukončení studie smazán.

Ráda bych Vás teď znovu poprosila, abyste uvedla, zda jste si přečetla dokument nesoucí název Informovaný souhlas s účastí ve výzkumu a se zpracováním osobních údajů, který jsem Vám zaslala e-mailem, a zda s účastí ve výzkumu tedy souhlasíte. Poté bychom započaly samotný rozhovor.

ÚVOD:

Mohu se Vás zeptat, jak se dnes cítíte?

Mohu se Vás zeptat, co Vás motivovalo se zúčastnit tohoto výzkumu?

Ráda bych se Vás také zeptala, jak Vás mohu oslovovat a jak byste chtěla, abych oslovovala Vaše zemřelé miminko?

Oznámení zprávy o úmrtí dítěte:

- 1) Můžete mi popsat, jak jste se dozvěděla zprávu o úmrtí *miminka*?
- 2) Co Vám v první chvíli po oznámení zprávy běželo hlavou? Jak jste se cítila?
- 3) Jak jste prožívala dobu od oznámení zprávy do započetí porodu?
- 4) Bylo něco, co Vám danou situaci pomáhalo zvládnout?
- 5) Bylo naopak něco, co Vám danou situaci ztěžovalo?

Porod mrtvého dítěte:

- 6) Můžete mi popsat, jak porod probíhal?
- 7) Jak jste samotný porod prožívala?
- 8) Co pro Vás z hlediska prožívání bylo na samotném porodu nejtěžší?
- 9) Bylo něco, co Vám v rámci samotného porodu pomáhalo situaci zvládnout?
- 10) Bylo naopak něco, co průběh porodu z Vašeho pohledu ztěžovalo?

Rozloučení se s mrtvě narozeným dítětem:

- 11) Můžete mi popsat, jak vypadala situace následující přímo po porodu mrtvého *miminka*?
- 12) Byla Vám personálem nabídnuta nějaká možnost podstoupení rituálů rozloučení se s *miminkem* (možnost *miminko* vidět a chovat v náručí, možnost pořízení upomínky na *miminko*...)?
 - > *POKUD ANO*: Využila jste některých rituálů rozloučení se s *miminkem*?
 - > *POKUD ANO*: Jakých konkrétně? Jak jste při těchto rituálech cítila?
 - > *POKUD NE*: Co Vás vedlo k tomu, že jste se rozhodla nabízených možností nevyužít? Jak jste danou situaci prožívala?
 - > *POKUD NE*: Jak jste se cítila v situaci následující přímo po porodu mrtvého *miminka*?
- 13) Jak jste se tehdy cítila ohledně přístupu personálu k Vám, Vašemu *miminku*, popř. Vašemu partnerovi?
- 14) Bylo něco, co Vám ze strany personálu v dané situaci pomáhalo?
- 15) Bylo naopak něco, co Vám danou situaci z jejich strany ztěžovalo?

První dny následující po ztrátě dítěte:

- 16) Můžete mi popsat, jak vypadaly Vaše první dny následující po porodu mrtvého *miminka*?
- 17) Jak jste tyto první dny prožívala?
- 18) Co Vám pomáhalo se na situaci ztráty *miminka* zpočátku adaptovat?
- 19) Bylo něco, co Vám naopak první dny ztěžovalo?
- 20) Byla Vám ze strany nemocnice nabídnuta v průběhu Vašeho pobytu nějaká forma návazné psychické podpory (kontakt na psychologa, kontakt na podpůrné rodičovské organizace...)?
 - > *POKUD ANO*: Využila jste možností nabídnuté podpory?
 - > *POKUD ANO*: Jakých konkrétně? Jak jste tuto podporu prožívala?
 - > *POKUD NE*: Co Vás vedlo k tomu, že jste se rozhodla nabízené podpory nevyužít?
- 21) Jakou podobu měla v prvních dnech podpora Vašeho okolí? Jak jste tuto podporu prožívala?

ZÁVĚR:

Je ještě něco, co Vám připadá ohledně celé situace a zkušenosti důležité a co byste se mnou, odbornou veřejností či dalšími rodiči chtěla sdílet?

Je něco, na co byste se mě ještě ráda zeptala?

Mohu se Vás zeptat, jak se teď, po proběhnutí rozhovoru, cítíte?

Závěrem bych Vám chtěla velmi poděkovat za to, že jste se mnou sdílela svou zkušenost a že jste přispěla k rozšíření poznání v oblasti prožívání žen při porodu mrtvého dítěte, a pomohla zprostředkovat toto téma odborné i laické veřejnosti.

Je možné, že v důsledku znovuotevření Vaší zkušenosti během rozhovoru se u Vás objevují či se později objeví nejrůznější emoce spojené s prožitkem zkušenosti porodu mrtvého miminka a jeho ztráty. Pokud byste cítila potřebu s někým dalším svou zkušenost sdílet, cítila byste potřebu se poradit ohledně zvládnutí ztráty miminka nebo byste ráda získala kontakt na odbornou psychologickou a terapeutickou péči v této oblasti, neváhejte prosím oslovit organizace zabývající se podporou rodičů v situaci perinatální ztráty, na které Vám předávám kontakty. Pokud byste zároveň měla pocit, že jsou Vaše emoce v jakékoliv chvíli příliš akutní a intenzivní, neváhejte se prosím obrátit na krizová centra či krizové linky, jejichž kontakty Vám také předávám. Pokud byste měla jakékoliv dodatečné otázky týkající se samotného výzkumu, obraťte se prosím na mě na e-mailové adrese, která je uvedena v záhlaví Informovaného souhlasu s účastí ve výzkumu a je rovněž součástí Vám předávaných kontaktů.

MUŽI:

Dobrý den,

jmenuji se Sylvie Krystlová, jsem studentkou 3. ročníku magisterského studia psychologie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a jsem také realizátorkou výzkumné studie nesoucí název Prožívání matek a otců v situaci porodu mrtvého dítěte, jejímž vedoucím je MUDr. Antonín Šebela, Ph.D.

Ráda bych Vám nejprve vyjádřila upřímnou lítost nad těžkou zkušeností a ztrátou, kterou jste musel projít. Zároveň bych Vám chtěla poděkovat, že jste se rozhodl tuto svou zkušenost sdílet a že jste se rozhodl zúčastnit této studie, neboť Vaše zkušenosti pomohou skrze tuto studii zprostředkovat téma prožívání mužů při porodu mrtvého dítěte odborné i laické veřejnosti.

Zhruba 45 minut spolu teď budeme hovořit na téma týkající se Vašeho prožívání v situaci oznámení zprávy o úmrtí miminka a Vašeho prožívání porodu samého. Budeme spolu také hovořit o tom, jak jste prožíval časné poporodní období a jak jste prožíval první dny následující po ztrátě miminka.

Pokud byste nechtěl na některou z otázek odpovědět, bude Vaše přání respektováno. Pokud byste zároveň kdykoliv v průběhu rozhovoru zjistil, že je pro Vás příliš těžké o dané zkušenosti mluvit a nechtěl byste dál v rozhovoru pokračovat, můžeme rozhovor kdykoliv ukončit.

Tento rozhovor bude nahráván. Audiozáznam slouží výhradně k co nejpřesnějšímu převedení Vámi sdělených informací do psané podoby – tyto převedené informace budou anonymizovány tak, aby nebyla možná Vaše identifikace. K audiozáznamu budu mít přístup pouze já, realizátorka výzkumu. Tento záznam bude po ukončení studie smazán.

Ráda bych Vás teď znovu poprosila, abyste uvedl, zda jste si přečetl dokument nesoucí název Informovaný souhlas s účastí ve výzkumu a se zpracováním osobních údajů, který jsem Vám zaslala e-mailem, a zda s účastí ve výzkumu tedy souhlasíte. Poté bychom započali samotný rozhovor.

ÚVOD:

Mohu se Vás zeptat, jak se dnes cítíte?

Mohu se Vás zeptat, co Vás motivovalo se zúčastnit tohoto výzkumu?

Ráda bych se Vás také zeptala, jak Vás mohu oslovovat a jak byste chtěl, abych oslovovala Vaše zemřelé miminko?

Oznámení zprávy o úmrtí dítěte:

- 1) Můžete mi popsat, jak jste se dozvěděl zprávu o úmrtí *miminka*?
- 2) Co Vám v první chvíli po oznámení zprávy běželo hlavou? Jak jste se cítil?
- 3) Jak jste prožíval dobu od oznámení zprávy do započetí porodu?
- 4) Bylo něco, co Vám danou situaci pomáhalo zvládnout?
- 5) Bylo naopak něco, co Vám danou situaci ztěžovalo?

Porod mrtvého dítěte/Porodní období:

- 6) Můžete mi popsat, jak porod/porodní období probíhal/o?
- 7) Jak jste prožíval samotný porod/porodní období?
- 8) Co pro Vás z hlediska prožívání bylo na samotném porodu/porodním období nejtěžší?
- 9) Bylo něco, co Vám v rámci samotného porodu/porodního období pomáhalo situaci zvládnout?
- 10) Bylo naopak něco, co průběh porodu/porodního období z Vašeho pohledu ztěžovalo?

Rozloučení se s mrtvě narozeným dítětem:

- 11) Můžete mi popsat, jak vypadala situace následující přímo po porodu mrtvého *miminka*?
- 12) Byla Vám personálem nabídnuta nějaká možnost podstoupení rituálů rozloučení se s *miminkem* (možnost *miminko* vidět a chovat v náručí, možnost pořízení upomínky na *miminko*...)?
 - > *POKUD ANO*: Využil jste některých rituálů rozloučení se s *miminkem*?
 - > *POKUD ANO*: Jakých konkrétně? Jak jste při těchto rituálech cítil?
 - > *POKUD NE*: Co Vás vedlo k tomu, že jste se rozhodl nabízených možností nevyužít? Jak jste danou situaci prožíval?
 - > *POKUD NE*: Jak jste se cítil v situaci následující přímo po porodu mrtvého *miminka*?
- 13) Jak jste se tehdy cítil ohledně přístupu personálu k Vám, Vašemu *miminku*, Vaší partnerce?
- 14) Bylo něco, co Vám ze strany personálu v dané situaci pomáhalo?
- 15) Bylo naopak něco, co Vám danou situaci z jejich strany ztěžovalo?

První dny následující po ztrátě dítěte:

- 16) Můžete mi popsat, jak vypadaly Vaše první dny následující po porodu mrtvého *miminka*?
- 17) Jak jste tyto první dny prožíval?
- 18) Co Vám pomáhalo se na situaci ztráty *miminka* zpočátku adaptovat?
- 19) Bylo něco, co Vám naopak první dny ztěžovalo?
- 20) Byla Vám ze strany nemocnice nabídnuta v průběhu Vašeho pobytu nějaká forma návazné psychické podpory (kontakt na psychologa, kontakt na podpůrné rodičovské organizace...)?
 - > *POKUD ANO*: Využil jste možností nabídnuté podpory?
 - > *POKUD ANO*: Jakých konkrétně? Jak jste tuto podporu prožíval?
 - > *POKUD NE*: Co Vás vedlo k tomu, že jste se rozhodl nabízené podpory nevyužít?
- 21) Jakou podobu měla v prvních dnech podpora Vašeho okolí? Jak jste tuto podporu prožíval?

ZÁVĚR:

Je ještě něco, co Vám připadá ohledně celé situace a zkušenosti důležité a co byste se mnou, odbornou veřejností či dalšími rodiči chtěl sdílet?

Je něco, na co byste se mě ještě rád zeptal?

Mohu se Vás zeptat, jak se teď, po proběhnutí rozhovoru, cítíte?

Závěrem bych Vám chtěla velmi poděkovat za to, že jste se mnou sdílel svou zkušenost a že jste přispěl k rozšíření poznání v oblasti prožívání mužů při porodu mrtvého dítěte, a pomohl zprostředkovat toto téma odborné i laické veřejnosti.

Je možné, že v důsledku znovuotevření Vaší zkušenosti během rozhovoru se u Vás objevují či se později objeví nejrůznější emoce spojené s prožitkem zkušenosti porodu mrtvého miminka a jeho ztráty. Pokud byste cítil potřebu s někým dalším svou zkušenost sdílet, cítil byste potřebu se poradit ohledně zvládnutí ztráty miminka nebo byste rád získal kontakt na odbornou psychologickou a terapeutickou péči v této oblasti, neváhejte prosím oslovit organizace zabývající se podporou rodičů v situaci perinatální ztráty, na které Vám předávám kontakty. Pokud byste zároveň měl pocit, že jsou Vaše emoce v jakékoliv chvíli příliš akutní a intenzivní, neváhejte se prosím obrátit na krizová centra či krizové linky, jejichž kontakty Vám také předávám. Pokud byste měl jakékoliv dodatečné otázky týkající se samotného výzkumu, obraťte se prosím na mě na e-mailové adrese, která je uvedena v záhlaví Informovaného souhlasu s účastí ve výzkumu a je rovněž součástí Vám předávaných kontaktů.

Příloha 5: Seznam krizových kontaktů

Soupis institucí a kontaktů krizové péče

Krizové linky:

Linka první psychické pomoci: 116 123 (nonstop)

Modrá Linka: 608 902 410; 731 197 477 (nonstop)

Pražská linka důvěry: 222 580 697 (nonstop)

E-mailové poradenství: linka.duvery@csspraha.cz

Chatové poradenství: www.chat-pomoc.cz

Krizová centra:

Krizové centrum RIAPS

Adresa: Chelčického 39, 130 00 Praha 3

Telefon: 222 586 768

E-mail: riaps@csspraha.cz

Další centra krizové pomoci v blízkosti Vašeho bydliště naleznete po zadání následujícího odkazu do Vašeho internetového vyhledávače: www.mpsv.cz/registr-poskytovatelu-sluzeb

- do kolonky „*Jaký druh služby hledáte?*“ vyplňte heslo *Krizová pomoc* a následně vyberte požadovaný *Kraj*, popř. *Okres* a stiskněte *Vyhledat*

Příloha 6: Seznam institucí podpůrné péče a doporučené literatury

Soupis institucí podpůrné péče a odborných publikací

Organizace podpůrné péče pro rodiče v situaci perinatální ztráty:

Cesta domů - Perinatální paliativní péče

Webové stránky: www.cestadomu.cz/perinatalni-paliativni-pece

Telefon: 775 166 863; 725 245 576

E-mail: perinatalni.provazeni@cestadomu.cz

Prázdná kolébka

Webové stránky: www.prazdnakolebka.cz

Telefon: 606 781 361

E-mail: dlohacesta@dlohacesta.cz

Dítě v srdci

Webové stránky: www.ditevsrdci.cz

Telefon: 731 031 064

Další informace o možnostech podpůrné péče pro rodiče v situaci perinatální ztráty naleznete na informačním portálu **Perinatální ztráta** po zadání následujícího odkazu do Vašeho internetového vyhledávače:

www.perinatalniztrata.cz/pro-rodiny/

Odborné publikace zabývající se situací rodičů při perinatální ztrátě:

Kohner, N., & Henley, A. (2013). *Když dítě zemře: zkušenosti se spontánním potratem v pozdním stadiu těhotenství, narozením mrtvého dítěte a úmrtím novorozence*. Triton.

Ratislavová, K. (2016). *Perinatální paliativní péče: péče o ženu a její rodinu, rituály rozloučení, proces truchlení a vyrovnávání se se ztrátou*. Grada.

Špaňhelová, I. (2015). *Prázdná kolébka: jak překonat ztrátu dítěte před porodem nebo těsně po něm*. Portál.

Další doporučení na literaturu týkající se perinatální ztráty naleznete opět na informačním portálu **Perinatální ztráta** po zadání následujícího odkazu do Vašeho internetového vyhledávače:

www.perinatalniztrata.cz/knihovna/

Příloha 7: Tabulka témat, subtémat a příkladů kódů

Konfrontace s realitou smrti dítěte

<i>Odmítání reality</i>	<ul style="list-style-type: none">• Víra v omyl• Naděje• Absorpce informací• ...
<i>Nejisté rozhodování</i>	<ul style="list-style-type: none">• Proměnlivost rozhodnutí• Vliv druhých na rozhodnutí• Zpochybňování původních rozhodnutí• ...
<i>Překvapivý kontakt</i>	<ul style="list-style-type: none">• Překvapení ze vzhledu dítěte• Bolestivý kontakt• Projevy lásky k dítěti• ...
<i>Připomínka existence i ztráty</i>	<ul style="list-style-type: none">• Potřeba upomínky• Bolestivá upomínka• Komunikace s dítětem• ...

Zbytečné utrpení

<i>Nechat vše za sebou</i>	<ul style="list-style-type: none">• Zaměření na ukončení situace• Vyhnout se porodu• Úsilí bez odměny• ...
<i>Tělesná zkušenost</i>	<ul style="list-style-type: none">• Fyzický diskomfort• Prvorodičství jako přítěž• Tělo brání se porodu• ...

Potřeba opory

<i>Připravený personál</i>	<ul style="list-style-type: none">• Poskytnutí informací• Zaměření na potřeby• Zkušenosti personálu• ...
<i>Zasažení blízcí</i>	<ul style="list-style-type: none">• Nepřetržitá přítomnost druhého• Nejistota okolí• Být oporou• ...
<i>Nejsme jedini</i>	<ul style="list-style-type: none">• Zkušenosti druhí• Vyhledávání podobných příběhů• Sdílet svůj příběh• ...

Izolace

<i>Komunikace jako zátěž</i>	<ul style="list-style-type: none">• Bolestivé vysvětlování• Nezraňovat druhé• Potřeba hovořit o ztrátě• ...
<i>Vyhýbání se</i>	<ul style="list-style-type: none">• Potřeba soukromí• Být sama• Bolestivý kontakt s mateřstvím druhých• ...

Prožít nebo popřít

<i>Ventilace emocí</i>	<ul style="list-style-type: none">• Zmatení z emocí• Společné truchlení• Emoce ve vlnách• ...
<i>Kontrola emocí</i>	<ul style="list-style-type: none">• Odložené emoce• Monitorování duševního stavu• Odmítání emocí• ...
<i>Aktivní vyrovnávání se</i>	<ul style="list-style-type: none">• Odvedení pozornosti• Práce s myšlenkami/tělem• Fixace na budoucí těhotenství• ...